

Su-30SM – standardowy myśliwiec ODKB

#Lotnictwo wojskowe #Pożegnania #Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 24 maja 2020

Dwumiejscowy Su-30SM – rozwinięty dzięki kontraktowi indyjskiemu na Su-30 MKI, staje się standardowym, wielozadaniowym myśliwcem Rosji i jej najbliższych sojuszników – zgrupowanych w ODKB (polska nazwa oficjalna to OUBZ – Organizacja Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym). Układ obejmuje Armenię, Białoruś, Kazachstan, Kirgistan i Tadżykistan (układ wszedł w życie w 1994, w 2012 wycofał się z niego Uzbekistan). Rosyjskie wojska lotnicze zamówiły w sumie 116 Su-30SM, zaś ich sojusznicy z ODKB – 48, z których do końca 2019 dostarczono 20 maszyn.

Dwumiejscowa konfiguracja Su-30SM jest zdaniem rosyjskich analityków wyjątkowym atutem tego samolotu. Pozwala bowiem jej pozarosyjskim użytkownikom szybko i sprawnie realizować proces szkolenia załóg, ułatwia też działania przeciwko celom naziemnym / MO FR

Obszerne omówienie procesu, który można określić jako budowa standardowego typu lotniczego sprzętu bojowego pierwszej linii ODKB – bazując na dostawach Su-30SM, przynosi praca rosyjskiego analityka – Konstantina Makijenko, zamieszczona w numerze 1 (148)/2020 periodyku *Eksport Woorużenii*, wydawanego przez moskiewski think-tank CAST.

Pierwszym nabywcą Su-30SM z grona krajów ODKB był Kazachstan. W 2014 za 5 mld rubli zamówił on 4 samoloty. Zostały dostarczone w kwietniu 2015. W grudniu 2015 Kazachstan złożył zamówienie na 8 Su-30SM, a w sierpniu 2017 na 12 dalszych. 8 z nich miało zostać dostarczonych w okresie 2019-2020. Opcja przewiduje dostawę jeszcze 4 Su-30SM. Kazachstan dysponuje obecnie w gotowości bojowej 12 Su-30SM. Stacjonują one w 604. bazie lotniczej w miejscowości Tałdy-Kurgan, gdzie rozlokowane są także kazachstańskie Su-27 i MiG-27.

W lutym 2019 nabywcą 12 Su-30SM stała się Armenia. W grudniu 2019 dostarczono 4 pierwsze samoloty. Samoloty stacjonują w bazie Szirak obok miasta Giumri, z której korzystają również maszyny należące do znajdującej się tam rosyjskiej bazy wojskowej.

Start Su-30SM lotnictwa morskiego Rosji z bazy Saki na Krymie. Maszyna nr 39, uzbrojona w przeciwokrętowy pocisk H-29T z głowicą telewizyjną należy do 43. morskiego pułku szturmowego Floty Czarnomorskiej, który wejść ma w skład nowej mieszanej gwardyjskiej, sewastopolskiej dywizji lotniczej / Zdjęcie: MO FR

Białoruś zamówiła dotąd 12 Su-30SM. Dwa pierwsze z nich przyleciały do 61. bazy lotnictwa myśliwskiego w Baranowiczach 13 listopada 2019, dwa następne 20 listopada 2019. W Baranowiczach działają też 558. lotnicze zakłady remontowe, które od lat bezpośrednio współpracują z wytwórcą myśliwców rodziny Su – korporacją Irkut. To one między innymi przejęły – tymczasowo eksploatowaną w lotnictwie indyjskim – dostarczoną w latach 1997-1998 partię 18 Su-30K, którą zastąpiły już docelowe Su-30MKI. W Baranowiczach ex-indyjskie maszyny wyremontowano i zmodernizowano do rosyjskiego standardu Su-30KN. Tuzin z nich na podstawie zamówienia z 2013 sprzedano Angoli.

Wedle rosyjskich analityków, dostawami Su-30SM zainteresowany jest także Uzbekistan, który jednak wyszedł ze zintegrowanych struktur ODKB. Ponieważ Kirgizja i Tadżykistan nie mają własnych jednostek lotnictwa myśliwskiego, słuszną wydaje się teza, że Su-30SM staje standardowym wielozadaniowym myśliwcem Rosji i jej najbliższych sojuszników. W sumie, według obliczeń Konstantina Makijenko – samolotów, które dały początek temu typowi – Su-30MKI udało się sprzedać 272 egzemplarze (w tym 50 – eksport bezpośredni do Indii plus 140 licencyjnych zbudowanych na miejscu). Wśród najciekawszych nabywców są Algieria, Malezja i Mjanma. A biorąc pod uwagę wszystkie zakontraktowane Su-30MKI i Su-30SM, otrzymujemy imponującą liczbę 520 maszyn, zamówionych przez 8 państw.

Warto przypomnieć, że resort obrony FR zainteresował się Su-30SM dopiero w 2007. 28 ze 116 przez niego zamówionych ma trafić do lotnictwa morskiego. A pierwszego Su-30SM dla lotnictwa Floty Bałtyckiej Obwodu Kaliningradzkiego dostarczono do bazy w Czernichowsku 13 grudnia 2016. Ma on błękitny numer 70 (numer seryjny 10MK4 1406). Pięć dalszych – w 2017, a dwa następne – w 2018. Znalazły się w składzie 4. gwardyjskiego pułku szturmowego, który wejść miał do nowo formowanej 132. mieszanej dywizji lotniczej.
